

E L M I C A L E T G A L À C T I C

Propostes didàctiques

¡Estàs com una moto!

Elaborades per Teresa Soler i Joan Andrés

¡ESTÀS COM UNA MOTO!

D E S C R I P C I Ó

Autor: *Pasqual Alapont.*

Il·lustracions: *Paco Santana.*

Edicions Bromera / Alzira, 1992

Col·lecció: EL MICALET GALÀCTIC, núm. 14

Format: 20'5x13, 80 pàgs.

Enquadernació en rústica. Impressió en blanc i negre.

Edat: A partir d'11 anys.

RESUM ARGUMENTAL

¡Estan com una moto! Manel, Frederic i la resta de la família, protagonistes d'aquesta història. Aquest llibre, divertit i boig, conta les aventures i desventures d'un pare escriptor, d'una mare ama de casa, d'una tia esportista i antimasclista i d'un gos poregós que, juntament amb Manel i l'avi Frederic, formen una família molt poc convencional.

El llibre descriu sis situacions de la vida quotidiana que, des d'un punt de vista irònic però desenfadat, deixen entreveure la realitat social.

La primera història transcorre en l'escola i Manel aprofita que Marcella, la nova psicòloga, els demana un dibuix per presentar-nos una família poc corrent i ben boja: la seua.

En «un dia de pesca», una activitat tan comuna com anar d'excursió es transforma en tota una sèrie de situacions gracioses que acabaran amb la pesca del pescador.

Un anunci en un periòdic fa que la tia Roser trobe un treball d'obrer de vila. Manel, Frederic i Jordi (el gos) van a ajudar-la i en fan de tan grosses que l'encarregat prefereix pagar-los amb la condició que no tornen mai més a posar peu en l'edifici. Ells, molt pagats, s'ho gasten tot en gelats.

Al capítol següent, el pare els demana una màquina d'escriure nova com a regal pel seu sant. Ells, ben ufanosos, van a uns grans magatzems, on armen un guirigall de mil dimonis, i acaben comprant unes corbates per a ells i un joc de marcians per al pare.

Després, se'ns explica la tertúlia literària del pare amb els seus amics, que acaba convertint-se en una sessió innecessària de neteja de cortines i en una visita al metge per tal de curar Joaquim, un dels amics del pare que, com de costum, s'ha desmaiat i els ha fet anar de bòlit.

Per acabar, se'n van de càmping on, successivament, se'ls cremen els llibres que el pare havia amagat al motor del cotxe, coneixen un muntanyer a qui fan caure al riu, els sorprén una gran tronada, els cau la tenda a tots menys a Manel i Frederic i acaben passant les vacances en un hotel.

TEMA I INTERÉS DEL LLIBRE

L'autor d'aquest llibre ens narra, des d'un punt de vista humorístic, la vida familiar i social dels seus personatges, emprant un estil clar, directe i ingenu, però amb una certa ironia de fons.

En *¡Estàs com una moto!* s'entreveu l'escola com un lloc on, d'una manera inconscient i sense malícia, es coarcten la creativitat i els interessos dels alumnes en benefici d'uns interessos més formalistes.

Els aspectes masculistes de la societat es poden analitzar amb la història en què Roser vol fer un treball d'obrer, tradicionalment reservat als homes.

La història que transcorre als grans magatzems aprofita per a fer un repàs a l'enganyosa publicitat dels eslògans que sovint dificulten el raonament sensat i lògic, fent que no es compre el producte que es necessita, sinó el més ben anunciat, el de l'eslògan més colpidor.

El capítol dedicat a la reunió dels escriptors amics del pare serveix de motivació per a introduir els diferents gèneres literaris.

La jornada de pesca i l'acampada ens ofereixen l'oportunitat de parlar del medi que ens envolta: un ecosistema d'aigua dolça, boscos i muntanyes, sistemes de pesca, el nom dels nostres vents, etc.

L'AUTOR

Pasqual Alapont i Ramon va nàixer a Catarroja (l'Horta Sud) l'any 1963. Ha estudiat Història Medieval i, com a escriptor, es va estrenar en el camp de la poesia, amb la publicació del llibre col·lectiu *L'espai del vers jove*. L'any 1984 guanyà el premi Enric Valor de literatura infantil amb el llibre *Mitjacua i la sargantana del mar*, escrit en col·laboració amb Antoni Torregrossa, i el 1986 publicà *¡No sigues bajoca!* que ha estat reeditat en la col·lecció «El Micalet Galàctic». Aquests llibres, juntament amb el que ara comentem, *¡Estàs com una moto!*, el confirmen com un dels autors més interessants de l'actual literatura infantil i juvenil valenciana.

L'ILLUSTRADOR

Francesc Santana, pintor i il·lustrador, es va llicenciar en Belles Arts l'any 1981. Després va realitzar diversos viatges d'estudis per Europa i ha exposat internacionalment la seua obra pictòrica. En el camp de la il·lustració, ha tre-

ballat per a diverses editorials i publicacions periòdiques. Destaquen les belles imatges, les composicions i el to humorístic de llibres com *La butaca maleïda* de Gaston Leroux, publicat a la col·lecció «A la lluna de València» de la nostra editorial, *¡No sigues bajoca!*, *Zombies per a Guillem* i molts més.

SUGGERIMENTS DIDÀCTICS I METODOLÒGICS

Si volem que els nostres alumnes adquireixen l'hàbit de llegir (i segur que això ho volem tots), hem de facilitar-los l'accés als llibres. Una bona biblioteca d'aula, amb un nombre suficient de volums de temes variats, amb llibres divertits i atractivament il·lustrats, ens ajudarà a aconseguir-ho. Però potser la biblioteca d'aula resultarà insuficient si es vol fer treball d'autor, d'il·lustrador, treballs d'investigació, treballs monogràfics, etc. És aleshores que la biblioteca de centre es fa imprescindible. Si tenim la sort de disposar en l'escola d'una biblioteca mínimament dotada (cadires, taules, bona il·luminació, diversitats de llibres, des de les enciclopèdies i obres de consulta fins als llibres de lectura), es poden realitzar tota un sèrie d'activitats de dinamització lectora. Ací exposem algunes receptes pràctiques, senzilles de realitzar sobretot al cicle superior d'E.G.B.

1.— *Llibrefòrum*. Reunits un dia a la biblioteca, es comenta el llibre tema de treball a partir dels punts prèviament acordats i que podrien ser: la línia argumental, el tema principal de la història i el seu interès, els factors socials, culturals o històrics que ens deixa entreveure la lectura i alguns elements expressius com les tècniques narratives, l'estructura del llibre, el nivell de llenguatge emprat i les il·lustracions.

És convenient que els alumnes facen les reflexions sobre aquests punts, bé individualment o bé en equip, abans del dia del *llibrefòrum* i cadascú haurà de portar

uns apunts personals en què recolzar-se a l'hora de la discussió. S'ha d'intentar que es cree un clima de comunicació on, més que obligar cada alumne a participar, siguin ells els qui desitgen expressar les seues opinions.

Amb aquesta activitat es pretén exercitar l'esperit crític dels alumnes, millorar l'expressió oral i escrita i desenvolupar l'interés per la lectura. És més motivador que el llibre que es vol comentar siga triat pels alumnes (es pot fer per votació) d'entre els que ja coneixen, per haver-los llegits o perquè l'autor els agrada.

2.— Treball d'autor. També ací és convenient que l'autor siga triat pels alumnes, ja que sempre treballaran més a gust que si és imposat pel mestre. Per a poder fer un treball d'autor, s'ha de disposar de diversos llibres del mateix escriptor. Es tracta de realitzar tota una sèrie de treballs al voltant de cada llibre dels que s'haja elegit que els ajuden a deduir/inventar com pot ser l'autor físicament, el caràcter que creuen que té, com deu ser el lloc on treballa... Alguns d'aquests treballs (que s'ha d'aconseguir que siguin divertits) serien: dibuixos murals dels personatges, dibuix de l'autor, dibuix dels personatges descrits, escriure finals diferents a una història, escriure una història diferent amb els mateixos personatges, fer un llibre amb dibuixos de situacions divertides o inversemblants a escala natural, escriure una felicitació de nadal o d'aniversari a l'autor, ambientar la biblioteca d'acord amb la història d'un dels llibres... I altres activitats més concretes, basades en el llibre i la seua història i que, de segur, entre tots, alumnes i mestres, trobaran.

Tot aquest material s'ha de recopilar sota el nom de l'autor i serveix de base per elaborar una entrevista amb l'escriptor.

Altres models de receptes per dinamitzar la lectura poden ser:

—Treball d'illustrador.

—Fer de *contacontes*, llegint-los cada dia un fragment d'una història.

—Formar un club de poetes.

—Fer dramatitzacions, bé d'obres de teatre, bé d'adaptacions fetes pels alumnes.

PROPOSTES DE TREBALL*

(MATERIAL FOTOCOPIABLE)

* L'editor autoritza la reproducció d'aquestes *Propostes de treball* amb finalitats didàctiques, però recorda que no es permet la reproducció, per fotocòpia o altres mitjans, del llibre a què es refereixen aquestes *propostes*.

A) FITXA DE LECTURA

TÍTOL DE L'OBRA:

AUTOR:

ILLUSTRADOR:

EDICIONS BROMERA

COLLECCIÓ:..... Núm.:

1.— Torna a llegir la descripció que fa Manel de la seua família i dibuixa-la. Utilitza també dos folis.

2.— De totes les aventures que ens conta el llibre, ¿quina creus que és la més graciosa? Raona la teua contestació.

.....
.....
.....
.....

B) ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

1.— Frederic sempre conta coses i mai no se sap si el que diu és veritat o inventat. Posa a funcionar la teua imaginació i inventa què diries:

Al teu tutor o tutora per haver faltat un dia a classe.

.....
.....

A ton pare per haver tornat tard a casa.

.....
.....

A ta mare per no haver de posar-te aquella jaqueta tan ridícula que et regalaren per Nadal.

.....
.....

2.— Ets psicòleg de l'escola i has de fer l'informe del teu mestre de matemàtiques. ¿Què diries d'ell? Et pot servir d'exemple el que la psicòloga diu de Manel a la pàgina 14 del llibre.

.....

.....

.....

.....

.....

3.— Substitueix la frase subratllada per una altra de significat paregut.

«Mon pare és una filigrana de conductor. Podria conduir fins i tot amb els ulls tancats.»

.....

.....

.....

«Fugia com un esperitat per tot el cotxe. És valent com Rin-tin-tín, aquest gos.»

.....

.....

.....

«D'acord, t'acceptaré un altre tros de pastís. Jo prefereisc la trufa, però no et penses, la nata també fa de bon menjar.»

.....

.....

.....

«Hem continuat pescant un parell d'hores malgrat que els peixos no picaven ni per equivocació. Les comes ens feien figa de tant d'esperar en l'aigua.»

.....

.....

.....
.....
.....
.....

4.— *La tellina simpàtica* és el primer premi que donen al pescador que agarra la tellina de colors més bonics. ¿Com es dirien els premis que donaries per pescar...?:

El calamar més negre

L'anguila més esvarosa

La tenca més daurada

La cigala més bigotuda

5.— Manel i son pare han pescat una bona quantitat d'anguiles i ara volen cuinar-se un all-i-pebre. El seu problema és que no saben com fer-lo perquè no coneixen la recepta. Explica'ls tu com es fa l'all-i-pebre.

.....
.....
.....
.....

6.— Com que segons Frederic i Manel la pesca és tan avorrida, recomana'ls tres llibres perquè s'entretenguin. Explica per què has triat cadascun.

Primer llibre:

Segon llibre:

Tercer llibre:

.....

7.— Dibuixa un calligrama amb el títol d'un dels capítols del llibre.

8.— Completa, posant sí o no.

	<i>Sistemes de respiració</i>			
	<i>Branquial</i>	<i>Cutània</i>	<i>Pulmonar</i>	<i>Traqueal</i>
Llobarro				
Persona				
Granota				
Gos				
Llagosta				
Llambrígol				

9.— ¿Creus que Frederic pot conèixer personalment Leonardo da Vinci? Busca informació sobre aquest personatge i contesta:

¿Quan va nàixer?

.....

¿Quan va morir?

.....

¿Per què es diu da Vinci?

.....

¿Quines eren les seues professions?

.....

¿Era home de ciències o de lletres?

.....

¿Quina és la seua obra més coneguda?

.....

10.— Jaume vol que li regalen una màquina d'escriure nova i no ho aconsegueix. Per venjar-se, regala a Frederic una aspiradora perquè netege la casa. Imagina què regalarà a:

Manel:.....

Roser:.....

La mare:.....

Jordi:.....

11.— Divideix aquest quadre en quatre parts, de manera que cada part tinga totes les síl·labes de la paraula *psicòloga*.

PSI	CO	PSI	GA
LO	GA	LO	LO
CO	CO	CO	PSI
GA	LO	PSI	GA

12.— Manel i Frederic s'han comprat als grans magatzems unes corbates de les anomenades «de disseny». Imagina't que ets un dissenyador de moda i dibuixa la corbata que regalaries al teu millor amic i al teu pitjor enemic.

13.— Manel ha estudiat a l'escola la propietat commutativa i li diu sempre a la mare que l'ordre dels plats no altera el resultat de la digestió, encara que ella mai no li ha fet cas. Nosaltres hem buscat en un periòdic un titular i li hem aplicat la mateixa propietat. Fixa't en l'exemple, fes tu el mateix amb qualsevol periòdic que tingues per casa i comprova si varia el contingut de la notícia.

Comarca
**El gos del rector
de Llaurí mossega
una feligresa**
Pàgina 17

Comarca
**una feligresa
de Llaurí mossega
El gos del rector**
Pàgina 17

14.— El muntanyer explicà a Manel que aquella nit bufaria vent del nord. Com ja saps, el vent del nord també s'anomena tramuntana. Escriu com es diuen cadascun dels vents següents i després dibuixa la rosa dels vents.

Sud:.....
 Est:.....
 Oest:.....
 Nord-est:.....
 Nord-oest:.....
 Sud-est:.....
 Sud-oest:.....

15.— Seguint el moviment del cavall dels escacs, i començant per la lletra negreta, descobreix quin amic del pare és vist com un pingüí.

A	Q	I	M	X	E	I	Z
V	R	F	C	H	J	LL	M
G	U	L	P	A	N	I	H
A	D	N	A	E	O	E	T
D	C	R	T	T	Y	H	B
E	F	O	P	J	S	X	V
M	N	R	I	X	D	U	L
O	A	H	Y	O	D	E	R

